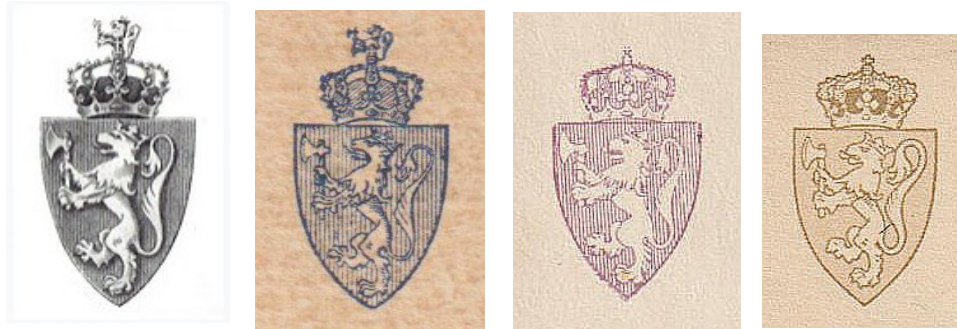

RIKSVÅPENET PÅ BREVKORT

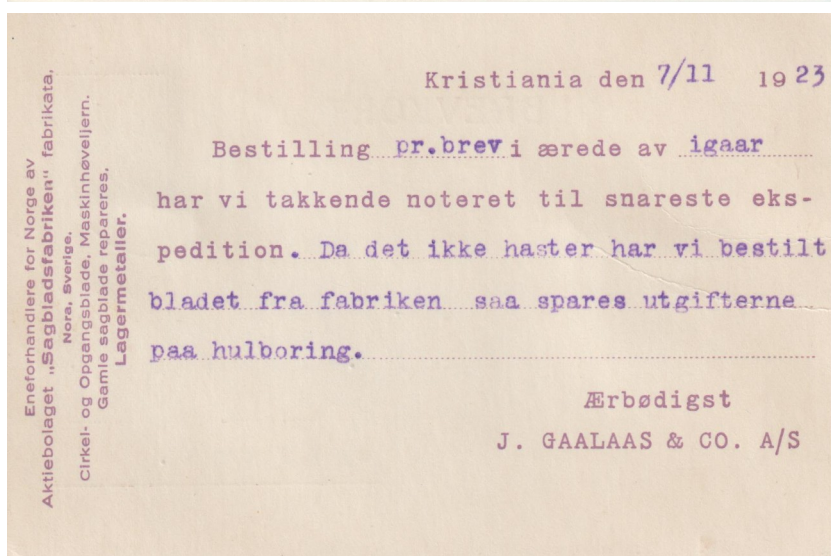
av
Tore Haga

Denne artikkelen handler egentlig ikke om bruk av Riksvåpenet på brevkort generelt, men om ett konkret tilfelle som jeg synes er påfallende. Først litt bakgrunnsstoff:

Rett til å bruke Riksvåpenet tilligger monarken/hoffet, regjeringen og andre statlige myndigheter. Som kjent har ulike versjoner av Riksvåpenet prydet norsk offisiell helpost, nærmere bestemt brevkort og tjenestebrevkort, i perioden 1910-61 (tjenestebrevkort f.o.m. 1926).

Ovenfor ser vi i rekkefølge: Eilif Peterssens originaltegning med liten løve på toppen av kronen; tilnærmet samme versjon brukt på helpost i tiden 1910-37; versjon uten liten løve på toppen, brukt på et uoffisielt brevkort i 1923; og – til sammenligning – versjonen brukt på helpost 1937-40. Senere versjoner på helpost er noe avvikende og er uten betydning for denne artikkelen.

Her til venstre er altså det uoffisielle brevkortet. Av dette fremgår klart at utstederen er et aksjeselskap, J. Gaalaas & Co. A/S. Ledelsen der hadde nok sett og trolig brukt offisielle brevkort og syntes sikkert det var stilig med Riksvåpenet. Så må de ha fått tak i en versjon uten den lille løven på toppen og på en måte ha foregrepet Postens bytte av versjon i 1937. Noen hjemmel til å bruke Riksvåpenet på sine brevkort hadde nok Gaalaas ikke. Uhjemlet bruk er straffbar i dag, men var ikke det i 1923, da dette kortet gikk i posten. Straffebestemmelsen kom først i 1926. Likevel ville nok de fleste ha syntes at det var temmelig upassende å smykke seg med Riksvåpenet på private korrespondansekort.

Kilder:

- Soot-Ryen, T.: Katalog over Norges helpost 1872-1972.
- Wikipedia.
- Korrespondanse med Arvid Løhre.
- Aftenposten 28. juli 2021,
- Egen samling.